

K3NC2R1
HUS4T

DR

10 | 11

Koncerthuset
Klassisk Sæson
DR

Torsdag 18. november kl. 19.30

Lørdag 20. november kl. 16.00

En aften i Hollywood

DR Symfoni Orkestret

Dirigent: *John Mauceri*

PRO
GRAM

TORSDAGSKONCERT

Torsdag 18. november
2010 kl. 19.30

LØRDAGSKONCERT

Lørdag 20. november
2010 kl. 16.00

DR SymfoniOrkestret

Dirigent:

John Mauceri

Koncertmester:

Christina Åstrand

Torsdagskoncerten sendes
direkte i P2 og genudsendes:

19. november kl. 16

(DR Klassisk)

21. november kl. 9

(DR Klassisk)

21. november kl. 13

(P2)

Der er koncertintroduktion
torsdag kl. 18.30-19.00

og lørdag kl. 15.00-15.30

med P2-værten Mathias
Hammer, der fortæller om
koncertens program og
interviewer medvirkende
fra koncerten

Arnold Schönberg (1874-1951)**Fanfare (1945)**

Over motiver fra Gurrelieder

Varighed: ca. 1'

Erich Wolfgang Korngold (1897-1957)**Fanfare fra Kings Row (1941) (rev. Mauceri)**

Varighed: ca. 3'

Arnold Schönberg**Kammersymfoni nr. 2, op. 38 (1906/1940)**

I. Adagio

II. Con fuoco

Varighed: ca. 22'

Bernard Herrmann (1911-1975)**Psycho: En fortælling for strygeorkester**

(1960/68) (rev. Mauceri)

Varighed: ca. 15'

Pause: Torsdag ca. 20.25

Lørdag ca. 16.55

Richard Strauss (1864-1949)**Måneskinsmusik fra Capriccio (1942)**

Varighed: ca. 3'

Erich Wolfgang Korngold**Robin Hood (1938)**

Et symfonisk portræt (rev. Mauceri)

Varighed: ca. 25'

John Williams (f. 1932)**Uddrag fra Nærkontakt af tredje grad (1977)**

Varighed: ca. 10'

Hollywood! *Det er et navn, der både lokker og skræmmer. Mens publikum gennem trekvart århundrede er løbet begejstret efter alt det nyeste og flotteste, der kom fra drømmeuniverset Hollywood på USA's vestkyst, har den europæiske kunst ofte set ned på selv samme institution. Hvis det er populært, er det også dårligt – sådan var holdningen lidt firkantet sagt i mange år.*

Hollywoods immigranter og deres elever

Af Jens Cornelius

Et særligt problem gjaldt filmmusikken. Musikken fra de store Hollywoodfilm lød jo i betænkelig grad som klassisk musik. Men var det nu ikke klassisk musik af den slags, der for længst havde overskredet sidste salgsdato? Og solgte komponisterne ikke ud af deres kunstneriske sjæl og integritet, når filmenes dramatiske effekt fik førsteprioritet? Ikke alene har europæisk kulturliv i årtier afvist filmmusik som en lødige musikgenre. Nedvurderingen af Hollywood-musikken ramte desværre også de – europæiske – komponister, hvis musik helt uforsætligt lød som filmmusik. Stakkels Rakhmaninov, Richard Strauss og mange andre store senromantiske komponister blev af den grund behandlet dobbelt hårdt af 1900-tallets modernister.

I dag er dogmerne så godt som opløst. En moderne klassisk komponist i Europa kan i dag sagtens beskæftige sig med både filmmusik, børneteater og rock, uden at det bliver set som tegn på manglende kvalitet i hans mere intellektuelle værker. Og filmmusik er nu omsider anerkendt som en kunstart, der kræver den største grad af talent og professionalisme.

Aftenens dirigent, amerikaneren John Mauceri, har i mange år udført et stort arbejde for at overbevise det europæiske publikum om kvaliteterne i den amerikanske musik. Herunder hører filmmusikken fra Hollywood. Og som Mauceri forklarer nedenfor i sin helt personlige introduktion til koncertprogrammet, er amerikansk filmmusik i høj grad en videreførelse af fine europæiske kulturtraditioner.

God fornøjelse i biografen - vrov!, koncertsalen!

Introduktion til koncerten af John Mauceri

Aftenens program har overskriften *Hollywoods immigranter og deres elever*. Det er inspireret af to af de største wienerkomponister fra det 20. århundrede, Arnold Schönberg og Erich Wolfgang Korngold, der begge rejste til Amerika. Begge flygtede de fra Hitler, og begge slog de sig ned i Los Angeles, men deres karrierer udviklede sig vidt forskelligt. Schönberg blev universitetslærer i Californien, mens Korngold blev komponist for filmselskabet Warner Brothers.

Korngolds gudfar var Richard Strauss, som blev boende i Tyskland under krigen og endda i en periode var præsident for Hitlers propagandistiske 'Rigsmusikkammer', selv om hans egen søn var gift med en jødisk kvinde. I manges øjne bragte Strauss skam over sig selv. I dag forstår vi dog bedre, at det var hans høje alder og ønsket om at redde sine børnebørn, som nazisterne regnede for at være jøder, der gjorde, at han ikke forlod landet.

Arnold Schönberg var skaber af den skelsættende tolvtonemusik, og hans opdagelser og teorier om atonal musik kom også til at påvirke megen filmmusik. Det er skæbnens ironi, at Schönberg i løbet af sine Hollywood-år skrev mange tonale værker. De er siden hen blevet overset eller fortrængt, fordi de ikke passer til dogmet om, at moderne kunst i stigende grad er nødt til at være kompleks for at have relevans.

Vores koncert begynder med to fanfarer. Den ene er skrevet af Schönberg til en koncert i Hollywood Bowl i 1945, mens Korngolds fanfare fra filmen *Kings Row* senere blev brugt som forbillede for John Williams musik til *Star Wars*-filmene. Schönbergs Kammersymfoni nr. 2 er et værk i to satser, som han begyndte på allerede før 1. verdenskrig. Først i slutningen af 2. verdenskrig lavede han andensatsen færdig. Hvad der foregik mellem de to satser er kort sagt det, som man plejer at kalde 'den rigtige' Schönberg, dvs. hans berømte atonale værker skrevet med tolvtone-teknik. At Schönberg var i stand til at lukke øjnene for selve årsagen til sin berømmelse og vende tilbage til den brug af tonalitet, han havde anvendt, da han påbegyndte kammersymfonien i 1906, er nærmest et mirakel. Kreativiteten var stærkere end stilen. Kammersymfonien opføres meget sjældent, for den passer ikke til den gængse opfattelse af Schönberg, men det er i mine øjne et af det 20. århundredes mest bevægende værker. Det tegner en smuk cirkel, som med to satser omkranser hele Schönbergs liv.

Første del af koncerten afrundes af Bernard Herrmanns *Psycho – A Narrative for String Orchestra* (Psycho - en handling for strygeorkester), et koncertværk lavet af Herrmann selv på baggrund af hans musik til den berømte Hitchcock-film *Psycho*. Herrmann var chef for radiostationen CBS' musikafdeling, inden han flyttede til Hollywood, hvor han komponerede noget af den mest indflydelsesrige filmmusik nogensinde, bl.a. til Orson Welles' film *Citizen Kane*. Mens Herrmann stadig var ansat i radioen, opførte han faktisk Schönbergs Kammersymfoni nr. 2, og et uddrag fra denne gamle radiotransmission vil blive spillet ved koncerten. Herrmanns musik til *Psycho* er barn af to store immigrantkomponister i Hollywood, nemlig Igor Stravinskij og Arnold Schönberg.

Anden halvdel af koncerten begynder med Richard Strauss' udsøgte *Måneskinsmusik*, et mellemstil fra hans opera *Capriccio*. Operaen blev skrevet i 1942, da krigen rasede allerhårdest. Den har tekst af den jødiske forfatter Stefan Zweig og handler om det evigt omdebatterede forhold i operakunsten mellem ord og toner. Det er et godt billede på kontinuiteten i musikalske stilarter, at Korngolds fanfare til Kings Row blev skrevet i et helt andet miljø tusindvis af kilometer væk, men præcis samtidigt med Strauss' opera. Det tilbageviser også fordommene om musikken fra Wien i tiden efter de atonale eksperimenter. Her hører vi nemlig en ekstatiske musik, der som et modsvar til krigens rædsler skaber en fredfyldt oase, hvor aggressivitet og alle spor af det moderne er helt fraværende. Smuk musik af store komponister kunne stadig skrives – og ikke kun i Hollywood!

.....
• I fjerne og fremmede omgivelser er nye værker vokset frem og har kunnet trives, selv om de udspringer af noget så grusomt som krig. Det er netop denne kulturelle kontinuitet, hvor gamle forbilleder skaber ny inspiration, der gør musik og kunst til menneskets grundlæggende sprog.
.....

Mens Strauss' position blev stadig mere isoleret og ubetydelig, forvaltede hans elskede gudbarn Erich Wolfgang Korngold den musikalske arv efter Strauss og Wagner i Los Angeles. Korngolds musik til filmen *The Adventures of Robin Hood* fra 1938 blev et billede på 2. verdenskrig og udløste fortjent en Oscar for bedste filmmusik. Robin Hood – et symfonisk portræt er et fyldigt sammandrag af musikken, lavet på baggrund af det originale nodemateriale i Warner Brothers' arkiver. Det blev uropført i Wien i 2007 som en markering af 50-året for Korngolds død.

Koncerten slutter med musik af John Williams. Hans partitur til Steven Spielbergs film *Nærkontakt af tredje grad* er en brillant sammensmeltning af den atonale musik udtænkt af Schönberg og den senromantiske stil fra Richard Strauss.

Dirigent

John Mauceri

• I sine år som chefdirigent for orkestret i Hollywood Bowl dirigerede John Mauceri flere end 300 koncerter og indspillede 13 cd'er. Da han nåede til koncert nr. 250, udråbte Californiens guvernør dagen til officiel 'John Mauceri Day'!

John Mauceri er en af USA's mest alsidige dirigenter. Han debuterede med Los Angeles Filharmonikerne i begyndelsen af 1970'erne, og siden har han dirigeret alle de store amerikanske og europæiske symfoniorkestre. Han har desuden været chefdirigent for Teatro Regio i Torino, for Den Skotske Opera i Glasgow og for Washington Operaen. Ved siden af sine mange optrædener verden rundt er han i dag også rektor for musikkonservatoriet North Carolina School of the Arts.

For snart 20 år siden genskabte John Mauceri en gammel institution: Hollywood Bowl Orkestret. Hollywood Bowl er en udendørs-scene med plads til 18.000 tilhørere (!) og havde i årene efter 2. Verdenskrig sit eget symfoniorkester. At det blev John Mauceri, der tog arven op, er ikke så mærkeligt. Som ung studerede han nemlig hos den legendariske dirigent Leopold Stokowski, der grundlagde det oprindelige Hollywood Bowl Orkester. Mauceri var chef for orkestret indtil 2006, og han optræder stadig i Hollywood Bowl af og til.

John Mauceri interesserer sig meget for historiens oversete værker og for at krydse musikkens grænser. En hel speciel del af sin karriere har han tilegnet de komponister, der led under 2. verdenskrig. Flere vigtige værker er på den måde blevet reddet fra glemslen, bl.a. Korngolds store opera *Das Wunder der Heliane* og Erwin Schulhoffs dramatiske *Flammer*.

Populærkulturen ligger også John Mauceri meget på sinde, og han har dirigeret adskillige shows på Broadway og indspillet bl.a. Andrew Lloyd Webbers musical *Evita* med Madonna i titelrollen. I sit arbejde med klassisk filmmusik har han ud fra de gamle noter rekonstrueret hele soundtracks og arrangeret nye koncertsalsudgaver af musikken.

K3NC2R1
HUS4T

DR

Fredag 7. januar kl. 19.30
Koncerthuset, Koncertsalen

Moby Dick

DR SymfoniOrkestret
DR KoncertKoret

Dirigent: *Michael Schönwandt*
Solister: *Bo Skovhus m.fl.*

Tag redningsvesten på og oplev DR SymfoniOrkestret i kraftig bølgegang, når Koncerthuset er ramme om to store musikalske værker i havets dyb: Ralph Vaughan Williams' A sea Symphony og Bernard Herrmanns Moby Dick.

Billetter kan købes via dr.dk/koncerthuset eller på Billetnet.dk

K3NC2R1 HUS4T

DR

DR Musik

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

0999 København C

Tlf.: 35 20 20 30

e-mail: koncerthuset@dr.dk

Musikchef

Leif Lønsmann

Orkesterchef

Ole Bækhøj

*DRs ensembles virksomhed er muliggjort
gennem støtte fra blandt andre:*

Augustinus Fonden

Beckett-Fonden

Bikubenfonden

Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat

FrederiksbergFonden

Knud og Dagny Gad Andresens Fond

Nordea Danmark

PFA er sponsor for Koncerthuset
P E N S I O N

Hvor, hvad og hvordan i Koncerthuset

Garderober

Overtøj og større tasker skal af sikkerhedsmæssige hensyn afleveres i garderoben i foyeren. Man kan enten aflevere sit overtøj i en ubemandet garderobe uden betaling, eller man kan for 20 kroner aflevere sit overtøj i en bemandet garderobe. Har man ikke konstanter med, kan man købe en garderobe-bon i baren for 20 kroner.

Toiletforhold

Der er i alt 53 toiletter i Koncerthuset, herunder 4 handicaptoiletter.

I niveau -1 findes toiletterne v. elevatoren ved Studie 4. I niveau +1 findes toiletterne i den nordlige ende af den store foyer. Endvidere findes der toiletter på 3. niveau v. parterre-indgang (mod øst) og på 4. niveau ved Orkester A-indgang til Koncertsalen.

Forudbestilling af pausedrink

HUSK at du kan springe køen til baren over i pausen - bestil og forudbetal din drink i baren før koncerten. Så venter den på dig i pausen.

Pause

Pausen varer 30 minutter, og vi ringer ind 10 - 7 - 5 minutter, før dørene lukker til salen.

Til og fra Koncerthuset

Du kan læse mere om metro, transport og Parkering på dr.dk/koncerthuset/ omkoncerthuset/foyerkoncerten. Her kan du også læse mere om tilgængelighed for publikum med nedsatte funktioner.

Radio og tv-optagelser

Musikken i Koncerthuset tilhører alle i Danmark. Derfor optages koncerterne altid til radio og ofte også til tv. Det kan betyde, at der til tider er tv-kameraer på scenen eller i salen.

DR

www.dr.dk/koncerthuset
www.dr.dk/drso